

Els tallafocs del català

Estic convençut que pràcticament tots els docents que puguin llegir aquest text em titllaran d'il·lús. Soc conscient que és realment complicat ara mateix trobar un alumne que es dirigeixi a un docent directament en català i que és pràcticament una utopia que l'utilitzin per relacionar-se entre ells. Malgrat l'esforç de molts professors en mantenir-se fermes en l'ús d'una llengua que –oh, sorpresa!– és pròpia del territori on estan escolaritzats els estudiants en qüestió, aquesta ha quedat relegada a un ús residual a l'escola. Algú ha fet molt bé la seva feina, si és que aquest era el seu propòsit. Però, com hem arribat fins aquí? Encara ressonen aquelles paraules del 2012 de l'exministre d'Educació José Ignacio Wert que, sense màscares, va dir allò de «nuestra intención és españolizar a los alumnos catalanes». Dubto, però, que aquella voluntat de massacrar la nostra cultura i la nostra llengua sigui l'única culpable d'aquest declivi. Així doncs, les xarxes socials en són les culpables? No ho podem descartar: els adolescents inverteixen de mitjana entre 4 i 5 hores al dia en consumir contingut majoritàriament en castellà. També van aportar el seu granet de sorra les campanyes a favor del 25% de les classes en castellà o la frase de «si un sol alumne ho demana», que ja forma part del model lingüístic català. Podríem citar tots els motius que ens han portat fins aquí, però mentre féssim allò tan nostre de mantenir debats circulars sobre temes que només ens interessin a nosaltres, ja no quedaria ningú a les aules que se'ns dirigís en català. Així doncs, davant la incapacitat de fer una diagnosi exacta de les causes de la problemàtica que ens ocupa, em vull centrar en els símptomes. Els dos alumnes enamorats són parella des de fa temps i tots dos se'm dirigeixen en català. Per tant, formen part d'aquest «selecte» –si us plau, notem-hi la ironia– grup d'estudiants que encara fa un ús parcial de la llengua. Tots dos tenen el català com a llengua materna i l'utilitzen en el nucli familiar. En canvi, per comunicar-se entre ells i expressar els sentiments –probablement els més gruixuts que han viscut fins ara–, escullen el castellà. Així doncs, inconscientment estan traçant un tallafoc idiomàtic molt difícil de contrarestar. Han decidit que el català no formarà part de la seva intimitat. Tampoc formarà part dels fills de totes les parelles formades per catalanoparlants que decideixen comunicar-se en castellà. No conec totes les causes, però puc intuir quin serà el futur.

Font del document: <https://www.diaridegirona.cat/opinio/2025/12/10/els-tallafocs-catala-124617128.html>